

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/132/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717207105
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8717207105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v spore žalobcu B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, XXX XX J. Q., právne zastúpený JUDr. Matúšom Fabianom, advokátom so sídlom Nám. Sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 440,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 12C 32/2017-44 zo dňa 23. mája 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 440,91 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 100, § 101, § 107 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný sa pôvodnou žalobou doručenu súdu dňa 02.09.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/111/2015 domáhal voči žalobcovi zaplatenia sumy 536,22 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že so žalobcom ako dlžníkom bola dňa 28.08.2008 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 929,43 Eur. Dlžník sa dostal do omeškania s úhradou splátok a do uplatnenia práva na okamžitú splatnosť zaplatil sumu 1.370,34 Eur. Žalobca na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že návrh nie je dôvodný, keďže na úver je potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Úverová zmluva neobsahuje všetky náležitosti stanovené zákonom, preto úver by sa mal považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Žalovaný mu poskytol istinu 929,43 Eur a prijal sumu 1.370,34 Eur. Tým sa bezdôvodne obohatil o sumu 440,91 Eur. Vzniesol vzájomný návrh voči navrhovateľovi na zaplatenie tejto sumy. Rozsudkom zo dňa 24.09.2015 právoplatným dňom 12.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.03.2017, súd žalobu

(spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.) zamietol a vzájomnú žalobu na zaplatenie 440,91 Eur vylúčil na samostatné konanie. Súd prvej inštancie v pôvodnom konaní dospel k záveru, že Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere mala mať zo zákona obligatórnu písomnú formu a zákonom stanovené predpísané obligatórne náležitosti. V posudzovanom prípade absentoval písomný prejav vôle žalobcu ako dlžníka v postavení spotrebiteľa s podmienkami určenými žalovaným. V oznámení veriteľa o schválení úveru, zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX absentuje prejav vôle žalobcu ako dlžníka v postavení spotrebiteľa. Súd prvej inštancie v tomto súdnom konaní konštatoval, že nebola naplnená písomná forma zmluvy o úvere, akceptácia návrhu veriteľa dlžníkom a teda k zmluvnému vzťahu nedošlo. Strany majú povinnosť vzájomne si vydať poskytnuté plnenia ako bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom k vznesenej námietke premlčania nároku žalovaným súd skúmal jej dôvodnosť. K poskytnutiu finančných prostriedkov žalovaným došlo dňa 28.08.2008. Objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim. Ako vyplýva z prehľadu splátok žalobcu, poslednú splátku žalovanému poukázal dňa 03.02.2011. Žalobca si právo z bezdôvodného obohatenia mohol uplatniť vždy nasledujúceho dňa po úhrade splátky počnúc splátkou uhradenou 14.10.2008. Žalobca si svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil na pojednávaní dňa 24.09.2015. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo teda poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvárania zmluvného vzťahu už niekoľko rokov platili ustanovenia o spotrebiteľských úverov a rovnako ustanovenia o spôsobe a podmienkach uzavretia zmluvy upravené v Občianskeho zákonníka. Konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s 10-ročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ). K plneniu zo strany žalobcu došlo počnúc dňom 14.10.2008. Do podania vzájomnej žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 24.09.2018 neuplynula 10-ročná objektívna premlčacia doba. Táto preto nemohla uplynúť ani dňom, kedy sa žalovaný voči žalobcovi bezdôvodne obohatil, t. j. od okamihu, kedy prijal od žalobcu plnenie prevyšujúce sumu skutočne čerpaných finančných prostriedkov. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť dňom, kedy sa spotrebiteľ o bezdôvodnom obohatení reálne dozvedel. Žalobca ako spotrebiteľ sa dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, až dňa 24.09.2015 po udelení plnomocenstva na zastupovanie svojmu právnenému zástupcovi, kedy si zároveň uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba preto bola podaná aj pri dodržaní subjektívnej premlčacej doby.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. Namietal, že o bezdôvodné obohatenie nejde v prípade, ak je dlh neplatným pre nedostatok písomnej formy (v zmysle ustanovenia § 455 odsek 1 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie sa tiež nedostatočne vysporiadal s okolnosťou, ktorá by preukázala existenciu úmyslu na strane žalovaného v procese uzatvárania zmluvného vzťahu.

5. K odvolaniu žalovaného podal vyjadrenie žalobca. V konaní bolo preukázané, že zmluva o úvere nemá písomnú formu, nedošlo ani k platnej dohode o jej podstatných náležitostiach, ktoré predpisoval zákon č. 258/2001 Z.z.. Úmysel žalovaného neuviesť podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a naň nadväzujúci úmysel sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť je daný tým, že žalovaný má povinnosť konať s odbornou starostlivosťou.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

8. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné:

9. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bol 26.08.2008 spísaný bod 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere s názvom „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere“. Dňa 28.08.2008 bol v tej istej Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere zo strany žalovaného doplnený bod 6. s názvom „Údaje o schválenom revolvingovom úvere“. Údaje uvedené v bode 5., s ktorými súhlasil žalobca úplne nekorešponovali s údajmi uvedenými v bode 6., ktoré spísal už len samotný žalovaný.

10. Okresný súd Prešov v rozsudku sp. zn. 12C/111/2015-28 zo dňa 24.09.2015 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/58/2016-52 zo dňa 27.03.2017), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.06.2017 dospel k záveru, že medzi stranami sporu nešlo k uzavretiu platnej zmluvy.

11. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa odseku 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12. Podľa ustanovenia § 451 odsek 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa odseku 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

14. Podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

15. Odvolateľ v prvom rade namietal, že o bezdôvodné obohatenie nejde v prípade, ak je dlh neplatným pre nedostatok písomnej formy. Poukázal na ustanovenie § 455 odsek 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, cit.: „Za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy.“ K uvedenej námietke odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 455 odsek 1 Občianskeho zákonníka by sa vzťahovalo na prípade, pokiaľ by sa zmluvné strany (v danom prípade strany sporu) pri uzatvorení zmluvy o úvere aspoň ústne dohodli na náležitostiach zmluvy. V danom prípade k takejto, aspoň ústnej dohode nedošlo. V prejednávanom prípade totiž nedošlo k uzatvoreniu platnej zmluvy.

16. Pre začiatok plynutia 3 ročnej príp. 10 ročnej objektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodný okamih, kedy bezdôvodné obohatenie skutočne (fakticky) vzniklo. Bezdôvodné obohatenie získaním plnenia bez právneho dôvodu vzniká samotným prijatím plnenia. Vtedy tiež začne plynúť objektívna premlčacia doba. (Pozri rozhodnutie NS ČR z 14.08.2007, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006)

17. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu od 24.07.2000 má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom a poskytovanie spotrebiteľských úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Jeho povinnosťou bolo poznať aj základné predpisy vzťahujúce sa na uzatváranie zmluvy upravené v ustanovení § 43a a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. V zmysle § 2 odsek 1 zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátielná (od 01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho

povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Záonné ustanovenia týkajúce sa spôsobu uzatvárania zmlúv upravené v Občianskom zákonníku boli v platnosti a účinnosti dávno predtým, ako žalovaný začal podnikat'.

18. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neplatným uzatvorením zmluvy nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (nepriamy úmysel). Odvolací súd konštatuje, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené Občianskym zákonníkom. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech (spočívajúci v úrokoch a poplatkoch). S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už podpisu zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. (Porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012)

19. Odvolací súd navyiac uvádza, že to bol samotný žalovaný, kto na podklade neplatnej zmluvy podal žalobu na súd, kde od žalobcu žiadal zapltenie úhrad, na ktoré však nemal nárok. Už týmto podaním žaloby preukázal úmysel sa bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu.

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

21. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, ani nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04)

22. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. napadnutý rozsudok potvrdzuje ako vecne správny.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p..

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).